

Waterkwaliteit verbetert, maar

De drinkwaterkwaliteit van pluimvee stijgt. Dat blijkt uit cijfers van de GD. In 2009 was 64% van het onderzochte water geschikt als drinkwater. In 2008 was dit nog 57%. Vooral de bacteriologische kwaliteit van het water is sterk verbeterd. In 2009 was het totale kiemgetal in 3% van de gevallen reden om water af te keuren; in 2008 was dit nog 10%.

Toch betekenen deze cijfers ook dat nog steeds 36% van het onderzochte water minder geschikt of ongeschikt is. Het water werd meestal afgekeurd vanwege de hardheid (24%) en de hoeveelheid ammonium (21%), ijzer (21%) en natrium (21%). Guillaume Counotte is waterdeskundige bij de GD en wijst erop dat goed water aan drie eisen moet voldoen: het moet smakelijk, beschikbaar en niet schadelijk zijn. Counotte geeft daarvoor een aantal tips.

Tip: zorg voor voldoende drinkpunten

“Als de temperatuur stijgt, moeten dieren meer drinken om dezelfde lichaamsfuncties te behouden. Het is dan dus extra belangrijk om voldoende schoon en smakelijk water beschikbaar te hebben. Water raakt bij ho-

gere temperaturen sneller vervuild. Let in de zomer daarom extra op de kwaliteit.” Daarbij komt dat voor pluimvee is vastgelegd hoe de drinkwatervoorziening moet zijn geregeld. Counotte: “Als u ronde drinkbakken gebruikt, dan moet elke kip beschikken over 1 centimeter. Bij gebruik van drinknippels moet ten minste één drinknippel beschikbaar zijn per tien kippen.”

Tip: voorkom verstopte leidingen en nippels

Guillaume Counotte: “Om voldoende te kunnen drinken is het belangrijk dat de leidingen en drinkpunten niet verstopt raken. Door bepaalde metalen in het water zoals ijzer en mangaan kunnen de leidingen dicht komen te zitten. Als er veel kalk in het water zit, kunnen drinknippels vast komen

te zitten. Controleer dit dus regelmatig.”

Tip: sla een bron voldoende diep

“Gebruikt u grondwater? De diepte van de bron bepaalt ook de kwaliteit van het water. Ondiepe bronnen (minder dan 25 meter diep) staan soms direct in contact met oppervlaktewater waardoor de kwaliteit van het water niet constant is. Het is dan ook belangrijk om een bron door een gespecialiseerd bedrijf te laten slaan. Hoe dieper de bron geslagen wordt, hoe beter. Als er veel ijzer in het water zit, kunt u een ontijzeringsinstallatie plaatsen. Een reverse osmose-installatie is ook een mogelijkheid: deze haalt bijna alle zouten en mineralen uit het water. De smaak wordt dan minder, maar als kippen eenmaal gewend zijn, hoeft dat geen probleem te zijn.”

36% blijft minder of ongeschikt

Tip: pas op voor doorhangende leidingen

Ook bij leidingwater is het altijd belangrijk om de kwaliteit in de gaten te houden, want het water kan onderweg naar het drinkpunt vervuild raken. Counotte: "Als een tyleenleiding doorhangt, kunnen er giftige stikstofverbindingen in zo'n doorhangpunt ontstaan door de bacteriën die hier gaan zitten. Om doorhangen te voorkomen, kunt u de leiding het beste om de meter goed vastzetten. U kunt de leiding ook door een pvc-buis leggen. Let ook op dat u niet de goedkoopste kwaliteit tyleen gebruikt. Goedkoop tyleen laat gasen en vloeistoffen door, waardoor het water wordt verontreinigd. Gebruik daarom hoge dichtheid tyleen: HD 80 of HD 100."

Tip: verstrekken medicijnen via water

"Vaak worden vitaminen, bepaalde zuren, mineralen en diergeneesmiddelen via het drinkwater verspreid. Daarom is het goed de vinger aan de pols te houden en drinkwater (bij het drinkpunt) met regelmaat te laten onderzoeken. Zuren en diergeneesmiddelen kunnen de groei van schimmels en gisten bevorderen en dat kan de gezondheid van pluimvee aantasten", aldus Counotte.

Tot slot: laat bij twijfel onderzoek doen

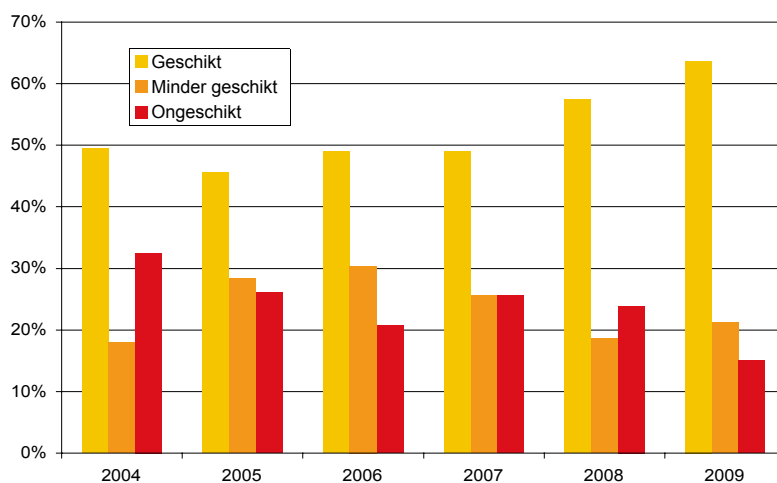
Counotte: "Laat altijd onderzoek doen als u twijfelt over de waterkwaliteit op uw bedrijf. Daarmee voorkomt u veel schade. Als voorbeeld: een gemiddelde besmetting met schimmels en gisten kost een bedrijf met 30.000 leghennen ruim € 12.000,- op jaarbasis. Een gemiddelde bacteriologische vervuiling op een bedrijf van 30.000 vleeskuikens kost ruim € 2.000,- per ronde. Als het water niet goed ruikt, zichtbaar verontreinigd is of als dieren om onverklaarbare redenen ziek worden, laat dan uw water direct goed onderzoeken."

"Bij grondwater is onderzoek extra belangrijk"

Mts. G.W. en W.N. Wijlhuizen uit Holten heeft opfokpluimvee in een voliëresysteem. Daarnaast houden ze vleesvarkens. Alle stallen worden voorzien van eigen water. Gerrit Wijlhuizen: "Het is van groot belang dat er goede hennen worden afgeleverd, water is daarbij net zo belangrijk als voer. Hetzelfde geldt voor de varkens. En bij grondwater moet je natuurlijk extra goed opletten." Daarom installeerde Wijlhuizen een zuiveringssysteem dat onder andere mangaan, ijzer, ammonium en kalk uit het water haalt. "En dat werkt, want wij hebben altijd een goede waterkwaliteit." Wijlhuizen vindt de waterkwaliteit extra belangrijk omdat het ook als drinkwater in huis wordt gebruikt. "In het begin hadden we problemen met te veel ijzer. De varkens kregen daar diarree van. Maar met ons zuiveringssysteem is dat nu voorbij. Ik heb de waterkwaliteit toen een poosje zelf in de gaten gehouden door

elke dag wat water in een glazen potje te doen. Je zag de ijzerconcentratie met de dag minder worden."

Wijlhuizen doet altijd onderzoek bij de GD. "Je kunt ergens anders misschien wel goedkoper onderzoek doen, maar dan wordt je water maar op een paar dingen onderzocht. Daar heb je niets aan. De GD test heel uitgebreid en is bovendien gecertificeerd."

Stijging waterkwaliteit 2004-2009

GD Wateronderzoek

De GD biedt twee waterabonnementen aan: GD Watermanager en GD-IKB jaarabonnement. Met het GD-IKB jaarabonnement doet u één keer per jaar wateronderzoek en voldoet u aan de IKB-eisen. We raden echter aan om vier keer per jaar onderzoek te doen met GD Watermanager. Met beide onderzoeken hebt u ook toegang tot GD Waterweb. Hier vindt u uw uitslag digitaal, met advies op maat. U ziet hoe de kwaliteit van uw water zich verhoudt tot de gewenste norm en krijgt tips om problemen gericht aan te pakken. Kijk op www.gdventer.com/pluimvee voor meer informatie.